

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě, pobočka v Olomouci, rozhodl samosoudkyně JUDr. Martinou Radkovou v právní věci žalobkyně **M. M.**, bytem T., proti žalované **České správě sociálního zabezpečení**, se sídlem v Praze, Křížová 25, ve věci žaloby o přezkoumání rozhodnutí žalované ze dne 15. 2. 2010, č.j. X, o zamítnutí námitek, ve věci odnětí invalidního důchodu,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 15. 2. 2010, č.j. X , se ruší a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalobkyni se náhrada nákladů řízení nepřiznává.
- III. Žalovaná nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Podanou žalobou se žalobkyně domáhala přezkoumání rozhodnutí žalované ze dne 15. 2. 2010, č.j. X, kterým byly zamítnuty námitky žalobkyně jako nepřípustné, protože nebyly podány proti rozhodnutí, ale proti posouzení zdravotního stavu, tudíž byly podány předčasně.

V žalobě namítala žalobkyně, že v lednu 2010 byl přezkoumán posudkovým lékařem její zdravotní stav se závěrem, že již není invalidní a lékařem byla žalobkyně poučena, že se může odvolat. To žalobkyně učinila přímo na Okresní správě sociálního zabezpečení, kde jí pracovnice této správy řekla, že zde může odvolání

podat a že tak, jak je odvolání sepsané, stačí. Poté bylo žalobkyni zasláno rozhodnutí o odnětí invalidního důchodu ze dne 2. 2. 2010 a dne 17. 2. 2010 jí bylo doručeno rozhodnutí o zamítnutí námitek (napadené rozhodnutí). Žalobkyně v žalobě uvedla, že není znalá právních záležitostí a že se pouze chtěla odvolat proti rozhodnutí ze dne 2. 2. 2010 (dnes již ví, že to má takto definovat), proto napsala 27. 2. 2010 odvolání proti rozhodnutí ze dne 2. 2. 2010. Protože nedostala žádnou odpověď, několikrát do Prahy volala, pracovníci žalované však nemohli její dopis najít a bylo jí řečeno, že pokud má od dopisu doklad, vše se určitě vyřeší a je to v pořádku. Po několikáté urgenci žalobkyni dne 5. 5. 2010 pracovnice žalované paní D. sdělila, že dopis je tam, a že má napsat upřesnění následujícího znění: na doplnění mého dopisu ze dne 27. 2. 2010 uvádím odvolání proto rozhodnutí ze dne 15. 2. 2010 č.j. X, což žalobkyně udělala a poslala tento dopis dle pokynů jmenované pracovnice žalované na její adresu k rukám JUDr. A. H.. Žalobkyně dále upřesňuje svou žalobu tak, že brojí proti rozhodnutí ze dne 2. 2. 2010 a popisuje konkrétní důvody, týkající se jejího zdravotního stavu.

Žalovaná ve svém vyjádření uvedla, že podání žalobkyně ze dne 27. 2. 2010 posoudila jako žalobu proti jejímu rozhodnutí ze dne 15. 2. 2010 a předkládá je soudu. Žalovaná obdržela dne 3. 2. 2010 podání žalobkyně, označené jako „odvolání“, kterým žalobkyně žádala o nové posouzení zdravotního stavu. Toto podání žalobkyně učinila osobně dne 27. 1. 2010 na OSSZ. Toto podání posoudila podle obsahu žalovaná jako námitky proti rozhodnutí ze dne 2. 2. 2010 o odnětí invalidního důchodu a dále uvedla, že žalobkyně reagovala na posouzení zdravotního stavu, které není rozhodnutím. Žalovaná zamítla dne 15. 2. 2010 námitky jako nepřipustné, protože byly podány předčasně. V podání ze dne 27. 2. 2010 žalobkyně opětovně nesouhlasila s posouzením zdravotního stavu v podání, označeném jako „odvolání proti rozhodnutí“ (bez bližšího určení). Na základě telefonického hovoru žalobkyně na stav řízení bylo dohodnuto, že své podání upřesní a sdělí žalované, ke kterému rozhodnutí se podání ze dne 27. 2. 2010 vztahuje, což učinila podáním ze dne 6. 5. 2010 a výslovně uvedla, že se „odvolává“ proti rozhodnutí ze dne 15. 2. 2010. Žalovaná uvádí, že za této situace jí nezbylo než posoudit podání ze dne 27. 2. 2010 jako žalobu proti rozhodnutí o námitkách. Jestliže žalobkyně setrvá na svém stanovisku, že se její zdravotní stav nezlepšil proti roku 2006, kdy byla posouzena jako částečně invalidní s poklesem schopnosti soustavné výdělečné činnosti o 40%, ale naopak zhoršil, musí zahájit řízení podáním nové žádosti.

Krajský soud v Ostravě, pobočka v Olomouci, přezkoumal napadené rozhodnutí podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále „s.ř.s.“) v mezích žalobních bodů a při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 a 2 s.ř.s.), tedy ke dni 15. 2. 2010.

Ze správního spisu krajský soud zjistil, že 30. 3. 2006 zamítla žalovaná žádost žalobkyně o plný invalidní důchod a rozhodnutím č. II téhož dne přiznala žalobkyni částečný invalidní důchod, pokles schopnosti soustavné výdělečné činnosti žalobkyně byl stanoven v roce 2006 na 40% (dle posudku ze dne 20. 1. 2006). Dne 22. 1. 2010 posoudila zdravotní stav a pracovní schopnost žalobkyně lékařka Okresní správy sociálního zabezpečení v Olomouci. Proti tomuto posouzení podala žalobkyně osobně dne 27. 1. 2010 podání, označené jako „odvolání“, kde požádala o

nové posouzení jejího zdravotního stavu a míry poklesu pracovní schopnosti, protože její zdravotní stav se zhoršil. Dne 2. 2. 2010 vydala žalovaná rozhodnutí, kterým žalobkyni odňala invalidní důchod. Dne 15. 2. 2010 žalovaná rozhodla o zamítnutí námitek ze dne 27. 1. 2010, protože byly podány předčasně a posouzení zdravotního stavu není rozhodnutím. Dne 27. 2. 2010 sepsala žalobkyně podání, nazvané jako „odvolání“, kde uvedla, že se odvolává proti rozhodnutí ve věci jejího invalidního důchodu, že podle posudku ze dne 19. 1. 2010 poklesla její pracovní schopnost o 20%, avšak její zdravotní stav se proti roku 2006, kdy byla její invalidita klasifikována jako pokles schopnosti výdělečné činnosti o 40%, nezlepšil, ba naopak. V podání ze dne 6. 5. 2010 žalobkyně uvedla, že jde o odvolání proti rozhodnutí ze dne 15. 2. 2010.

Krajský soud dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

Podle § 108 věta první zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění účinném ke dni 15. 2. 2010, pokud tento zákon nestanoví jinak, platí pro řízení ve věcech důchodového pojištění a pro řízení ve věcech pojistného na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti správní řád.

Podle speciálního ustanovení § 88 odst. 8 zákona č. 582/1991 Sb. (které je částečně duplicitní a jako speciální ustanovení má před citovaným § 108 téhož zákona přednost) není-li v odstavcích 1 až 6 a 9 stanoveno jinak, vztahuje se na řízení o námitkách, na rozhodnutí o námitkách a na přezkumné řízení a obnovu řízení, která se týkají rozhodnutí o námitkách, správní řád s tím, že § 90 odst. 1 písm. b), § 90 odst. 3 a § 90 odst. 6 věta druhá správního řádu se nepoužijí, a po dobu, po kterou probíhá přezkumné řízení soudní, lhůty uvedené v § 97 odst. 2 a § 100 odst. 2 správního řádu neplynou, a přezkumné řízení ani obnovu řízení, která se týkají rozhodnutí o námitkách, nelze zahájit, popřípadě v nich pokračovat.

Podle ustanovení § 85a odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb. v řízení ve věcech důchodového pojištění se nepoužije ustanovení správního řádu o vyjádření účastníků k podkladům rozhodnutí; zahájení řízení z moci úřední se účastníkům zpravidla neoznamuje. Podle § 85a odstavce 2 téhož zákona rozhodnutí o přiznání dávky důchodového pojištění je orgán sociálního zabezpečení povinen vydat nejpozději do 90 dnů ode dne zahájení řízení; ustanovení § 71 odst. 3 písm. b) správního řádu tím není dotčeno.

Podle § 88 odst. 3 zákona č. 589/1991 Sb. námitky se podávají orgánu sociálního zabezpečení, který rozhodnutí vydal. Námitky musí obsahovat stejné náležitosti jako odvolání podané podle § 82 správního řádu.

Podle § 82 odst. 1 věta první zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále „správní řád“), odvolání musí mít náležitosti uvedené v § 37 odst. 2 a musí obsahovat údaje o tom, proti kterému rozhodnutí směřuje, v jakém rozsahu ho napadá a v čem je spatřován rozpor s právními předpisy nebo nesprávnost rozhodnutí nebo řízení, jež mu předcházelo.

Podle § 37 odst. 2 správního řádu z podání musí být patrné, kdo je činí, které věci se týká a co se navrhuje. Fyzická osoba uvede v podání jméno, příjmení, datum

narození a místo trvalého pobytu, popřípadě jinou adresu pro doručování podle § 19 odst. 3. V podání souvisejícím s její podnikatelskou činností uvede fyzická osoba jméno a příjmení, popřípadě dodatek odlišující osobu podnikatele nebo druh podnikání vztahující se k této osobě nebo jí provozovanému druhu podnikání, identifikační číslo a adresu zapsanou v obchodním rejstříku nebo jiné zákonem upravené evidenci jako místo podnikání, popřípadě jinou adresu pro doručování. Právnícká osoba uvede v podání svůj název nebo obchodní firmu, identifikační číslo nebo obdobný údaj a adresu sídla, popřípadě jinou adresu pro doručování. Podání musí obsahovat označení správního orgánu, jemuž je určeno, další náležitosti, které stanoví zákon, a podpis osoby, která je činí.

Podle § 37 odst. 3 správního řádu, nemá-li podání předepsané náležitosti nebo trpí-li jinými vadami, pomůže správní orgán podateli nedostatky odstranit nebo ho vyzve k jejich odstranění a poskytne mu k tomu přiměřenou lhůtu.

Ze správního spisu, předloženého soudu žalovanou, vůbec nevyplyvá způsob, jakým došlo k odstraňování vad podání ze dne 27. 1. 2010, stejně jako k odstraňování vad podání ze dne 27. 2. 2010. Pouze ve vyjádření k žalobě ze dne 17. 5. 2010 žalovaná popisuje své úvahy o tom, jak posoudila jednotlivá podání a uvádí, že upřesnění, ke kterému rozhodnutí se vztahuje podání žalobkyně ze dne 27. 2. 2010, měla podat žalobkyně podle telefonické dohody, kdy se žalobkyně dotazovala na stav řízení. Ve správním spise není žádný úřední záznam o tomto telefonickém hovoru. Žalobkyně v doplnění žaloby uvádí, že odvolání dne 27. 1. 2010 podala po poradě se svou praktickou lékařkou a předala jej osobně na Okresní správě sociálního zabezpečení v Olomouci, kde se ještě ptala, zda to může napsat v dané podobě a protože nevěděla, jestli má podání zaslat do Prahy nebo doručit v Olomouci. Pracovnice OSSZ Olomouc žalobkyni potvrdila, že „to takto stačí a že to může žalobkyně nechat“. Žalobkyně dále uvádí, že netušila, jaký kolem svého odvolání způsobí rej problémů. Chtěla se odvolat proti rozhodnutí ze dne 2. 2. 2010, proto napsala 27. 2. 2010 opět odvolání. Protože nedostala žádnou odpověď, dotazovala se telefonicky na stav řízení a paní D. jí sdělila, že má napsat následující sdělení: „na doplnění dopisu ze dne 27. 2. 2010 uvádím odvolání proti rozhodnutí ze dne 15. 2. 2010“.

Z uvedeného se podávají shodná tvrzení obou účastníků sporu, že k doplnění podání ze dne 27. 1. 2010 a ze dne 27. 2. 2010 vůbec nedošlo písemnou výzvou, ale pouze na základě telefonického rozhovoru, a to jen k podání ze dne 27. 2. 2010.

Z uvedeného dále vyplývá, že žalobkyně brojí proti rozhodnutí o odnětí invalidního důchodu. Toho si musela při celém řízení být žalovaná vědoma.

Z výše uvedeného je rovněž zjevné, že žalobkyně podáním ze dne 27. 2. 2010 nemínila správní žalobu.

Pokud došlo k tomu, jak žalobkyně popisuje v žalobě, že ji pracovnice žalované instruovala k napsání doplnění v podané podobě, poučila žalobkyni nesprávně k její škodě.

Žalovaná nenaplnila dikci ustanovení § 88 odst. 3 zákona č. 582/1991 Sb. ve spojení s ustanovením § 82 odst. 1 a 37 odst. 2 správního řádu. Zvoleným procesním

postupem (byť může být následkem kombinace různých informací pracovníků v různých místech, i z nevědomosti o celém obsahu správního spisu) poškodila žalovanou a za vědomého nesprávného poučení by se dokonce mohlo jednat o procesní lest, která je jednoznačně zavrženíhodná.

Správní právo má svoje hodnoty, mezi které patří otevřenost, nestrannost, spravedlnost, efektivita, zákonnost a řádný proces. Dobrá správa, povinnost ke které ukládá žalované správní řád ve svých zásadách, by znamenala v souzené věci včas reagovat na podání žalobkyně ze dne 27. 1. 2010 tak, aby byla včas poučena o tom, že má námitky podat proti rozhodnutí, nikoli posouzení zdravotního stavu (při zachování názoru, že výsledek posouzení zdravotního stavu není rozhodnutí) a zejména podání žalobkyně ze dne 27. 2. 2010 posoudit jako námitky proti rozhodnutí ze dne 2. 2. 2010 o odnětí invalidního důchodu.

V souzené věci však došlo k vadám v řízení, které měly fatální vliv na správní i soudní přezkum napadených rozhodnutí.

Postup, předcházející vydání napadeného rozhodnutí, představuje podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem a tento postup měl za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé.

Proto krajský soud napadené rozhodnutí zrušil a vrátil věc žalované k dalšímu řízení. V dalším řízení žalovaná pomůže žalobkyni nedostatky podání ze dne 27. 2. 2010 odstranit nebo ji vyzve k jejich odstranění a poskytne jí k tomu přiměřenou lhůtu a patřičné poučení.

Náklady řízení účastníkům přiznány nebyly, neboť žalobkyně žádné nepožadovala, soud ze spisu žádné nezjistil a žalovaná v tomto řízení nebyla úspěšná (§ 60 odst. 1 a 2 s.ř.s.). Nadto podle § 118d odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb. orgány sociálního zabezpečení nemají nárok na náhradu nákladů vzniklých v řízení o dávkách důchodového pojištění včetně řízení před soudem.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku je **m o ž n o** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů po doručení tohoto rozhodnutí prostřednictvím Krajského soudu v Ostravě, pobočka v Olomouci, k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

V Olomouci dne 12. 7. 2010

JUDr. Martina Radkova
samosoudkyně